

Kako EU spodbuja povečanje uporabe obnovljivih virov energije

Energetika je največji vir toplogrednih plinov v EU. Preverite, kako hoče EU povečati rabo obnovljivih virov in poskrbeti za razogljičenje sektorja.

Energetika je zaslužna za več kot **tri četrtine izpustov toplogrednih plinov v EU**. V to štejemo proizvodnjo elektrike, ogrevanje in promet, področja, ki so ključna v vsakodnevem življenju.

Povečanje uporabe obnovljivih virov energije je ključno za drastično zmanjšanje izpustov na tem področju in s tem doseganje cilja EU, da do leta 2050 postane podnebno nevtralna.

Z večjo uporabo obnovljivih virov energije bodo države EU zmanjšale odvisnost od uvoza energije in jih bodo nihanja cen manj prizadela.

EU vzporedno pripravlja tudi **ukrepe za varčevanje z energijo**.

[Več o ukrepih EU za zmanjševanje izpustov](#)

Zvišanje ciljev EU za uporabo obnovljivih virov energije

Več kot 20 odstotkov energije EU prihaja iz obnovljivih virov. Od leta 2004 se je ta številka več kot podvojila. Trenutni cilj EU za leto 2030 je 32 odstotkov in se ga popravlja s posodobljenimi cilji za stavbe, ogrevanje in hlajenje ter industrijo. Septembra 2022 je Parlament zahteval povečanje na 45 odstotkov do leta 2030.

[Več o ciljih EU glede obnovljivih virov energije.](#)

Pospešitev pridobivanja dovoljenj za elektrarne na obnovljive vire energije

V okoliščinah ruske agresije proti Ukrajini in da bi pomagal blažiti odvisnost EU od ruskih fosilnih goriv, je Parlament decembra 2022 glasoval o dodatnih ukrepih za pospešitev povečanja deleža obnovljivih virov energije v EU pred letom 2030.

Evropski poslanci so [pozvali k pospešitvi izdajanja dovolilnic za nove ali prilagojene elektrarne](#) na obnovljivo energijo, kamor spadajo tudi sončni kolektorji in vetrne elektrarne.

Podprli so tudi zahteve glede tega, kako pri izgradnji teh elektrarn preprečiti škodljive posledice za okolje, med drugim so dejali, da morajo biti območja Natura 2000, naravni parki in migracijske poti živali zaščiteni.

Poslanci so podprli tudi predlog, naj bo za države EU obvezno zagotoviti dovoljenja za namestitve sončnih elektrarn na stavbah in toplotnih črpalk v enem mesecu.

Obnovljivi vodik

Ko se vodik uporablja kot vir energije, ne povzroča toplogrednih plinov, zato bi se lahko uporabil kot nadomestni vir energije v sektorjih, kjer je izpuste težko zmanjšati. Vodik bi lahko do leta 2050 zagotovil [20-50 odstotkov povpraševanja po energiji v EU v prometu](#) in 5-20 odstotkov v industriji.

Vendar pa mora biti vodik tudi pridobljen na trajnosten način, če hočemo, da ga lahko smatramo kot trajnostnega, zato [evropski poslanci vztrajajo pri jasnem razlikovanju med obnovljivim](#)

[vodikom in nizkoogljičnim](#) ter pri odpravljanju vodika, pridobljenega s fosilnimi gorivi.

Pospeševanje izgradnje virov energije na morju

Veter je trenutno edini vir energije na morju, ki se uporablja na širši ravni, [EU pa se ukvarja tudi z drugimi viri](#), denimo z energijo plime in valov, plavajočimi sončnimi elektrarnami in algami za biogoriva.

Evropska komisija je predlagala tudi evropsko strategijo za veliko [povečanje proizvodnje elektrike iz obnovljivih virov na morju](#).

Alternativna goriva

Cestni promet je kriv za približno petino vseh izpustov v EU in EU hoče zamenjati fosilna goriva z obnovljivimi in nizkoogljičnimi gorivi. To bi bili lahko denimo biomasa, biogoriva, sintetična in parafinska goriva.

Da uporabo teh goriv je treba graditi tudi obsežno infrastrukturo polnilnic.

Parlament je oktobra 2022, [sprejel svoje stališče o predpisih, ki so namenjeni hitrejšemu in boljšemu razvoju te infrastrukture](#). Poslanci denimo hočejo, da se električne polnilnice zgradijo na vsaj 60 kilometrov glavnih cest v EU do leta 2026.

[Več o alternativnih gorivih](#)

Financiranje infrastrukture za zelena goriva

EU je v skladu s podnebnimi cilji spremenila predpise o čezmejnih infrastrukturnih projektih. Namen novih predpisov je odpravljati financiranje projektov, ki se osredotočajo na naravni plin, in denar usmeriti v infrastrukturo za vodik in za zajemanje in shranjevanje vodika.

[Več o financiranju čezmejne energetske infrastrukture](#)

Zagotavljanje pravičnega energetskega prehoda za vse

EU želi med energetske prehodom podpreti ranljivejša gospodarstva in mala podjetja, zato bo leta 2026 zagnala socialni podnebni sklad, v katerem bo na voljo do 86,7 milijarde evrov.

Pomagal bo pri prehodu na obnovljive vire, med drugim obsega in ukrepe za zmanjšanje davkov in dajatev na energijo, spodbude za prenovo stavb in deljenja avtomobilov ter razvoj trga rabljenih električnih vozil.

Aprila 2023 je [Parlament sprejel](#) besedilo dogovora, ki so ga pogajalci Parlamenta sklenili z državami EU decembra 2022. Sedaj ga morajo potrditi še države v Svetu, da lahko stopi v veljavo.

Več o [socialnem podnebnem skladu](#)

Obnovljiva energija v EU

[Podatki o energiji v EU: statistični priročnik za leto 2021](#)

[Kratki vodnik: Energija iz obnovljivih virov](#)

[Statistike o obnovljivi energiji](#)

[Raziskava: sončna energija v EU \(Služba Evropskega parlamenta za raziskave, avgust 2022\)](#)

[Na kratko: pospeševanje razvoja obnovljive energije med krizo \(Služba Evropskega parlamenta za raziskave, november 2022\)](#)